

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

УДК 378.147:811.111(477+510)

DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2024-4-01>

СУЧАСНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ В УКРАЇНІ ТА КНР

Лущик Ю. М.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет

вул. Герасима Кондратьєва, 160, Суми, Україна

orcid.org/0000-0003-4306-1949

YuliyaLushchuk@bigmir.net

Ключові слова: *англійська мова, вища освіта, глобалізація, іноземна мова, навчання.*

Статтю присвячено порівняльному аналізу теоретичних засад формування іншомовної (англомовної) компетентності у вищій освіті України та Китаю в сучасних умовах і має на меті виявлення спільних та відмінних рис, а також переваг і обмежень наявних підходів. В основі дослідження лежить базове визначення іншомовної компетентності як здатності до комунікації в усній та письмовій формах іноземною мовою. У результаті роботи розглянуто сутність іншомовної компетентності як багатоаспектного явища, що включає лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний, міжкультурний та інші компоненти. Систематизовано й узагальнено спільні риси й розбіжності щодо трактування іншомовної компетентності науковцями обох країн. Наявність схожих підходів і трактувань зумовлюється розповсюдженням наукової думки в умовах глобалізованого суспільства, а специфічні риси детермінуються різницею геополітичних, економічних, освітніх і культурних реалій. Дослідження виявило спільну тенденцію до визнання важливості іншомовної компетентності як чинника конкурентоспроможності на міжнародній арені. Щодо відмінностей з'ясовано, що в основі українського бачення формування іншомовної компетентності лежить проєвропейська орієнтація навчання іноземним мовам і відповідна кореляція із «Загальноєвропейською системою рівнів володіння іноземними мовами» (CEFR). Нормативну базу для розуміння й формування іншомовної компетентності в Китаї становлять національні «Китайські стандарти володіння англійською мовою». Український підхід характеризується інтеграцією соціокультурних, комунікативних і стратегічних умінь для ефективної комунікації та самореалізації особистості в міжнародному середовищі. Китайський підхід традиційно відзначається надмірною орієнтацією на засвоєння лінгвістичних знань (фонетики, лексики, граматики), хоча останнім часом спостерігається посилення уваги й до інших аспектів. Наукова новизна дослідження полягає в комплексному компаративному аналізі українського та китайського підходів до тлумачення іншомовної компетентності. Отримані результати дозволяють краще зрозуміти особливості іншомовної освіти в різних контекстах і можуть бути корисними для розроблення ефективних стратегій навчання іноземної мови. Крім того, виявлені спільні риси та відмінності підходів дозволяють визначити перспективні напрями співпраці між двома країнами в галузі іншомовної освіти.

MODERN FOUNDATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE: A COMPARATIVE ANALYSIS OF APPROACHES IN UKRAINE AND THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Lushchyk Yu. M.

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages

Sumy National Agrarian University

Herasym Kondratiev str., 160, Sumy, Ukraine

orcid.org/0000-0003-4306-1949

Yuliyalushchyk@bigmir.net

Key words: *English language, higher education, globalization, foreign language, training.*

This article presents a comparative analysis of the theoretical foundations for developing foreign language (English) competence in higher education institutions in Ukraine and China under current conditions. Its goal is to identify both the similarities and differences, as well as the advantages and limitations of existing approaches. The research is grounded in the basic definition of foreign language competence as the ability to communicate effectively in both oral and written forms in a foreign language. The similarity in approaches and interpretations is influenced by the dissemination of scientific thought within a globalized society. However, specific characteristics vary due to differences in geopolitical, economic, educational, and cultural contexts. The study identified a common trend in recognizing the significance of foreign language competence as a crucial factor for competitiveness in the international arena. Regarding the differences, it was found that the basis of the Ukrainian approach to developing foreign language competence is rooted in a pro-European perspective on foreign language education and aligns with the “Common European Framework of Reference for Languages” (CEFR), which outlines levels for foreign language proficiency. The national “China’s Standards of English Language Ability” provide a regulatory framework for understanding and developing foreign language competence in China. The Ukrainian approach to foreign language teaching and learning emphasizes the integration of sociocultural, communicative, and strategic skills, enabling effective communication and self-realization in an international context. The Chinese approach is traditionally marked by an intense focus on mastering linguistic knowledge, including phonetics, vocabulary, and grammar. However, there has been a recent shift toward giving more attention to other aspects of English language education. This study’s scientific novelty lies in a comprehensive comparative analysis of the Ukrainian and Chinese approaches to interpreting foreign language competence. The results obtained provide a clearer insight into the specifics of foreign language training across various contexts. This understanding can help develop effective strategies for teaching foreign languages. Furthermore, the identified similarities and differences in approaches enable us to identify promising areas for collaboration between the two countries in the realm of foreign language education.

Постановка проблеми. Глобалізація як складний і багатоаспектний процес, що охоплює інтеграцію економік, культур і суспільств у всьому світі, створює як нові можливості, так і значні виклики для галузі освіти. З одного боку, вона зумовлює появу широких перспектив для навчання, обміну знаннями та культурного збагачення, а з іншого – її контекст вимагає від особистості гнучкості, від-

критості й швидкої адаптивності до запитів світового співтовариства. Ця динамічна взаємодія між можливостями та проблемами підкреслює необхідність набуття людиною компетентностей, важливих для сьогодення.

За таких умов володіння іноземною мовою, передусім англійською як інструментом міжнародної комунікації, забезпечує перспективи не тільки

для особистісного та професійного розвитку, але й сприяє встановленню партнерських стосунків у різноманітних галузях на глобальному рівні. Отже, не дивно, що в багатьох країнах формування іншомовної компетентності стає важливим завданням освітніх систем. Цей тренд особливо актуальний для країн, які активно інтегруються в глобальний простір, прагнуть підвищити конкурентоспроможність людського капіталу на світовому ринку, як-от Україна та Китай. Разом із тим Україна та КНР відрізняються геополітичними й економічними реаліями, культурними, історичними й освітніми традиціями.

Перераховані фактори актуалізують потребу вивчення сучасних підходів до розуміння іншомовної компетентності (зокрема, англомовної) та її складників в освітніх системах обох країн. Порівняння досвіду України та Китаю, виявлення сильних і слабких сторін сприятиме напрацюванню дієвих підходів до формування іншомовної компетентності, адаптації міжнародних практик та включенню національних освітніх систем у світовий контекст.

Аналіз наукових досліджень. Формування іншомовної компетентності активно досліджується вченими різних країн. У вітчизняному педагогічному дискурсі сутність іншомовної комунікативної компетентності вивчали такі науковці, як О.В. Бернацька й М.І. Комогорова, О.С. Іовенко й І.Р. Ничка, М.В. Подоляк, Н.В. Юхно та інші. У Китаї подібну проблематику досліджували Ван Шорен, Гун Тунсі, Го І, Цзу Іу Чен, Цзін Ван та інші.

Незважаючи на наявні напрацювання, присвячені іншомовній компетентності, існують аспекти, що вимагають подальшого вивчення. Зокрема, системне порівняння підходів до формування іншомовної комунікативної компетентності в Україні та Китаї – країнах, що мають суттєво відмінний бекграунд, – недостатньо представлене в науковій літературі.

Метою статті є дослідження теоретичних засад іншомовної (зокрема, англомовної) компетентності в педагогічному дискурсі вищої освіти України та Китаю в умовах глобалізації з акцентом на виявленні спільних і відмінних рис, переваг та обмежень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття іншомовної компетентності не є новим, а навпаки, займає важливе місце в сучасній вітчизняній та іноземній лінгводидактиці й методиці викладання іноземних мов. Проте єдиної думки щодо його визначення й тлумачення все ще не сформовано. З огляду на це доречно розглянути кореляцію між мовною та іншомовною компетентностями. Мовна компетентність зазвичай визначається як здатність до комунікації в усній

та письмовій формах як рідною, так й іноземною мовами [6]. Іншомовна компетентність трактується як подібна за суттю і змістом, але в її основі лежать знання та вміння лише іноземної мови, тоді як мовна компетентність охоплює також рідну мову [4].

У широкому сенсі в умовах глобалізації іншомовна компетентність забезпечує розвиток комунікативних умінь, розуміння культурних відмінностей та професійне становлення особистості в різних контекстах. Хоча загальна концепція іншомовної компетентності в освітніх системах різних країн є схожою, існує низка розбіжностей у тлумаченні й акцентах у дослідженнях вітчизняних та китайських науковців.

В Україні формування іншомовної компетентності спирається на оновлену законодавчу базу, а саме: Закон України «Про освіту» [10], Закон України «Про вищу освіту» [9], Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови в закладах вищої освіти України [7].

Відповідно до зазначених документів, навчання в закладах вищої освіти спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти усвідомленої потреби у вивченні англійської мови як засобу комунікації, пізнання, самореалізації та соціальної адаптації в полікультурному світі. Увагу акцентовано на визнанні потреби у вивченні іноземних мов, зокрема англійської, для спілкування й пізнання, підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців під час економічної та соціальної інтеграції [7].

Важливо відзначити, що поняттям «компетентність» українські науковці оперують у значенні, запропонованому європейськими країнами й адаптованому до вітчизняних реалій [5; 6; 13]. Іншомовна компетентність виявляється через діяльність та дії, пов'язані з генеруванням і сприйманням текстів відповідно до конкретних комунікативних тем і сфер із застосуванням певних стратегій [15]. Тобто проєвропейський підхід до формування іншомовної компетентності включає не лише володіння граматиною та лексикою, але і спроможність адаптувати мовні навички для розв'язання реальних завдань і досягнення конкретних цілей, наприклад, у навчанні, професійній діяльності, міжкультурному спілкуванні тощо [11; 13; 19; 20].

Українські науковці визнають іншомовну комунікативну компетентність як інтегративну здатність особистості ефективно використовувати іноземну мову для комунікації в різних сферах і ситуаціях на основі взаємопов'язаного розвитку мовних, мовленєвих і соціокультурних умінь [1; 2; 5; 8].

Характеризуючи іншомовну компетентність і підкреслюючи багатогранність елементів в її складі, дослідники М. Ковбатюк, В. Шевчук і

Д. Бегака до названих вище аспектів додають культурну чутливість і міжкультурну компетенцію, міжособистісні навички (активне слухання, емпатію, невербальну комунікацію), стратегічну комунікацію (наприклад, для розв'язання конфліктів), а також адаптивність і здатність до безперервного навчання [3].

У роботі Н. Юхно іншомовна компетентність розглядається як інтегративна особистісно-професійна освіта, що забезпечує здатність і готовність особистості до креативного розв'язання практико-орієнтованих завдань та ефективного іншомовного професійного спілкування. Структурно вона охоплює низку компонентів: лінгвістичний (знання лексики, граматики, фонетики); дискурсивний (зв'язність і логічність текстів); розмовний (вільне мовлення); прагматичний (відповідність мовленнєвих актів соціальному контексту); інформаційно-технологічний (пошук і використання інформації з іншомовних джерел); стратегічний (компенсація прогалин у знаннях вербальним і невербальним шляхом в умовах реального спілкування); соціокультурний (знання культурного контексту); особистісно-креативний (від здатності вдосконалювати рівень володіння іноземною мовою до саморозвитку в процесі самостійної пошукової та творчої діяльності). Професійна спрямованість іншомовної компетентності базується на когнітивних, операційно-дієвих, мотиваційно-ціннісних, емоційно-вольових та рефлексивних складниках, що сприяють розв'язанню різноманітних професійних завдань із використанням іноземної мови [12].

Для китайської освітньої системи характерне зосередження на ранжуванні навчальних результатів за підсумками тестування й надмірний фокус на опанування лінгвістичних знань (фонетики, лексики, граматики), що відображається в підходах до вивчення іноземних мов і регламентується «Національним мовним стандартом» [21]. Разом із тим останнім часом спостерігається посилення уваги й до інших аспектів.

«Китайські стандарти володіння англійською мовою» (2018 р.) детально пояснюють і встановлюють уніфіковані рівні володіння іноземною мовою як для тих, хто навчається, так і для інших користувачів англійської [21]. Крім того, стандарт слугує інструментом для оцінювання мовних умінь та використовується як орієнтир під час викладання та вивчення англійської мови [21; 22].

Володіння мовою описується як здатність інтерпретувати й виражати задумані значення англійською мовою в процесі виконання завдань із використанням мови в певному контексті чи ситуації. Цей процес передбачає інтеграцію лінгвістичних та нелінгвістичних знань і застосування комунікативних стратегій. Лінгвістичні знання

розглядаються як фундамент для ефективного використання мови в різноманітних видах мовної діяльності. Вони включають організаційні знання (граматичні й текстуальні) та прагматичні (функціональні – вибір відповідних мовних засобів та соціолінгвістичні – розуміння культурних контекстів). У цій системі важливе місце посідають мовна діяльність, стратегія користування мовою, а також здатність до розуміння мови і до комунікації.

На сучасному етапі в роботах китайських дослідників спостерігається тенденція до усвідомлення іншомовної компетентності як багатогранного явища з метою подолання традиційного підходу щодо засвоєння переважно фонетики, лексики та граматики [18; 23].

Згідно з поглядами Цзін Ван, іншомовна компетентність охоплює здатність використовувати іноземну мову в різних контекстах, адаптуватися до міжкультурних умов та забезпечувати ефективну комунікацію. До її складу входять такі компоненти, як: лінгвістичний (здатність розуміти та правильно використовувати мовні форми – лексику, граматику, фонетику); міжкультурний (здатність орієнтуватися в культурних відмінностях); соціолінгвістичний (вміння адаптувати мову й мовлення до різних соціальних ситуацій) та прагматичний (правильне використання мовних форм для досягнення комунікативних цілей) [18].

Визнаючи комплексність процесу вивчення іноземної мови, дедалі більше китайських науковців указують на необхідність урахування міжкультурної компетентності як важливої категорії іншомовної освіти [14; 17; 24].

Разом із тим китайські дослідники Гун Тунсі й Го І пропонують функціональний підхід, визначаючи мовні потреби виключно через макроекономічні показники (ВВП, чисельність носіїв мови, обсяги міжнародної торгівлі) [16]. Хоча така модель і орієнтована на стратегічні національні інтереси, вона обмежує розуміння іншомовної компетентності, ігноруючи її багатоаспектний характер.

Проведений нами аналіз вітчизняних та китайських джерел дає підстави визначити спільні риси й відмінності в тлумаченні іншомовної компетентності в сучасному педагогічному дискурсі вищої освіти обох країн, а також переваги та застереження в іншомовній підготовці.

Отже, науковцями й України, й Китаю визнається комплексний характер іншомовної компетентності, що проявляється через множинність і взаємопов'язаність її компонентів, хоча й з певними відмінностями в їх трактуванні. Застосування стандартів дозволяє обох країнам забезпечувати єдність і наступність навчання. Освітні системи обох країн мають орієнтацію на комунікацію. Йдеться не тільки про формування нави-

чок читання, письма, аудіювання й говоріння, а й про розвиток здатності до ефективної взаємодії в різних ситуаціях, що передбачає вміння застосовувати мову для розв'язання практичних завдань і досягнення конкретних цілей. Спільною рисою є визнання важливості міжкультурної компетентності та її тісного зв'язку з іншомовною підготовкою.

Водночас слід звернути увагу на відмінності, які переважно стосуються акцентів в освітніх системах обох країн. В Україні велика увага приділяється інтеграції мовних, соціокультурних і стратегічних умінь, з наголосом на розвитку саме комунікативних навичок, на міжкультурній комунікації та адаптації й самореалізації особистості в глобалізованому світі. Китайські дослідники й педагоги-практики працюють над переорієнтацією вивчення іноземної мови з вузьколінгвістичного (де пріоритизується засвоєння фонетики, лексики й граматики) та прагматично-інструментального (де іноземна мова сприймається суто як засіб для досягнення стратегічних національних інтересів) до більш комплексного, що враховує комунікативні, культурні та особистісні аспекти.

Переваги українського підходу полягають у його комплексності й різнобічності елементів іншомовної комунікативної компетентності. Орієнтація на засвоєння не тільки лінгвістичного компоненту, але й розвиток соціальних та культурних компетенцій дозволяє особистості краще адаптуватися до міжкультурних умов і успішно взаємодіяти з іншими в міжнародному середовищі.

Сильною стороною китайського підходу вважаємо акцент на лінгвістичних знаннях, що сприяє засвоєнню широкого лексичного запасу

та граматичних структур іноземної мови й веде до високих результатів під час тестування. Однак такий підхід може гальмувати розвиток комунікативних навичок, а надалі несприятливо впливати на ефективність іншомовної комунікації в глобалізованому світі.

Висновки. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що здійснено компаративний аналіз теоретичних засад формування іншомовної компетентності в Україні та Китаї, розглянуто й узагальнено спільні риси та відмінності, визначено переваги й застереження, що раніше не мало системного представлення в науковій літературі.

Порівняння теоретичних засад щодо розуміння іншомовної компетентності в Україні та Китаї показує, що хоча існують спільні риси, які пов'язані з розповсюдженням міжнародної наукової думки та стандартів мовної освіти, в кожній із країн акцентуються різні аспекти. В Україні наголошується на міжкультурній і соціальній адаптації, ефективній комунікації та здатності до взаємодії в різноманітних контекстах, тоді як у Китаї акцентовано на засвоєнні широкого корпусу саме лінгвістичних знань для здобуття високих тестових результатів. Однак у китайській системі спостерігається тенденція до ширшого визнання й розвитку аспектів іншомовної компетентності, оптимальних для поглиблення міжнародної комунікації та взаємодії в сучасних умовах. Практичне значення дослідження полягає у висвітленні специфіки підходів кожної країни до іншомовної (англомовної) компетентності, що сприяє кращому розумінню освітніх систем та може слугувати основою для подальших досліджень у цій сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бернацька О.В., Комогорова М.І. Сутність іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи та стратегії її формування. *Наукові записки НПУ імені М.П. Драгоманова. Педагогічні науки*. 2019. № 143. С. 23–29.
2. Іовенко О.С., Ничка І.Р. Специфіка формування іншомовної компетентності у майбутніх фахівців з міжнародних відносин URL: https://confcontact.com/2012edu/tom1/29_Iovenko.htm (дата звернення: 22.09.2024).
3. Ковбатуєк М.В., Шевчук В.О., Бегека Д.А. Іншомовна комунікативна компетентність як чинник активізації та розширення бізнес-можливостей на міжнародному рівні. *Economic Synergy*. 2024. № 1. С. 56–72. URL: <https://doi.org/10.53920/ES-2024-1-5> (дата звернення: 19.09.2024).
4. Лютий В.М. Стан розробленості проблеми формування мовної компетентності в офіцерів військових частин національної гвардії України. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2020. Т. 2. № 3. С. 85–95. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3-2-13> (дата звернення: 10.09.2024).
5. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич та ін. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. Київ : ТОВ «Поліграф плюс», 2016, 80 с.
7. Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України : Наказ МОН № 898 від 25.07.2023. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/89634/ (дата звернення: 10.10.2024).

8. Подоляк М.В. Аналіз поняття іншомовна професійна комунікативна компетентність у вітчизняному та зарубіжному науковому просторі. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. Вип. 4. С. 36–44. URL: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.4.6> (дата звернення: 07.10.2024).
9. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII: станом на 17 листопада 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 19.11.2024).
10. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII: станом на 6 жовтня 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 19.11.2024).
11. Цепко Т.А., Андросюк Г.Л. Сучасні тенденції у викладанні англійської мови у закладах вищої освіти. *Інноваційна педагогіка. Теорія та методика навчання (з галузей знань)*. 2020. Вип. 21. Т. 3. С. 39–43. URL: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2019.21.3-8> (дата звернення: 07.11.2024).
12. Юхно Н.В. Суть та структура іншомовної комунікативної компетентності фахівців. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2022. № 51. С. 113–120. URL: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-51-13> (дата звернення: 07.11.2024).
13. Bondarchuk Ju. Norms and rules for developing a foreign language teaching strategy at institutions of higher education. *Modern Science*. 2023. № 2. P. 82-91. URL: <https://doi.org/10.62204/2336-498X-2023-2-11> (дата звернення: 19.11.2024).
14. Chen T.Y. The Chinese Intercultural Competence Scale and the External Factors of Spanish as a Foreign Language. *Journal of Intercultural Communication*. 2023. Vol. 23. No 3. P. 43–55. URL: <https://doi.org/10.36923/jicc.v23i3.240> (дата звернення: 16.10.2024).
15. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment / Council of Europe. Cambridge University Press, 2001. 260 p.
16. Gong Tongxi & Guo Yi. A Critical Review of China's Foreign Language Program Development: The Perspective of Language Needs. *Circulo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*. 2019. Vol. 79, P. 21–44. URL: <https://doi.org/10.5209/clac.65646> (дата звернення: 16.10.2024).
17. Huang L.J. Developing intercultural communicative competence in foreign language classrooms – A study of EFL learners in Taiwan. *International Journal of Intercultural Relations*. 2021. № 83, P. 55–66. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2021.04.015> (дата звернення: 16.10.2024).
18. Jing Wang. A Study on Language Competence of Chinese College English Teachers. *Adult and Higher Education*. 2023. Vol. 5. P. 116–124. URL: <https://doi.org/10.23977/aduhe.2023.051718> (дата звернення: 04.10.2024).
19. Lushchyk, Y., Pikulytska, L., & Tsyhanok, H. Core Curriculum for Foreigners' Language Training in Higher Agrarian Institutions: Correlation with Common European Recommendations. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Vol. 12, Issue 1. Sup. 1 P. 196–212. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/12.1sup1/231> (дата звернення: 01.11.2024).
20. Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitanik, I. Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. *Amazonia Investiga*. 2024. Vol. 13. No76. P. 90–102. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8> (дата звернення: 11.11.2024).
21. National Language Standard: China's Standards of English Language Ability. GF 0018–2018: Implemented on 1 June, 2018 – Released on 12 February, 2018. Ministry of Education of the People's Republic of China & National Language Commission of the People's Republic of China. URL: <https://cse.neea.edu.cn/res/ceedu/1811/6bdc26c323d188948fca8048833f151a.pdf> (дата звернення: 04.10.2024).
22. Sang Yuan. China's Standards of English Language Ability: Voice From English Teachers at Chinese Universities. *SAGE Open*. 2023. No 13. URL: https://www.researchgate.net/publication/374778271_China's_Standards_of_English_Language_Ability_Voice_From_English_Teachers_at_Chinese_Universities (дата звернення: 06.11.2024).
23. Wang Shouren. The Expansion of Foreign Language Education in China. *World Humanities Report*. CHCI. 2024. URL: https://worldhumanitiesreport.org/wp-content/uploads/2024/07/Chi_9.3_The-Expansion-of-Foreign-Language-Education-in-China.pdf (дата звернення: 05.10.2024).
24. Wu W. P., Fan, W. W., & Peng, R. Z. A comprehensive evaluation of Chinese college students' intercultural competence. *International Journal of International Relations*. 2015. Vol. 47. July. P. 143–157. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2015.04.003> (дата звернення: 05.10.2024).

REFERENCES

1. Bernatska, O. & Komohorova, M. (2019). Sutnist inshomovnoi komunikativnoi kompetentnosti uchniv pochatkovoї shkoly ta stratehii yїi formuvannia. [The essence of foreign language communicative competence of elementary school students and strategies for its formation]. *Naukovi zapysky NPU imeni M.P. Drahomanova. Pedagogichni nauky*, 143, 23–29.

2. Iovenko, O. & Nychka, I., (2012) Spetsyfika formuvannia inshomovnoi kompetentnosti u maibutnikh fakhivtsiv z mizhnarodnykh vidnosyn [The specifics of the formation of foreign language competence in future specialists in international relations]. URL: https://confcontact.com/2012edu/tom1/29_Iovenko.htm (date of access: 22.09.2024).
3. Kovbatiuk, M., Shevchuk V., & Beheka. D. (2024). Inshomovna komunikatyvna kompetentnist yak chynnyk aktyvizatsii ta rozshyrennia biznes-mozhlyvostei na mizhnarodnomu rivni [Foreign language communicative competence as a factor of activation and expansion of business opportunities at the international level]. *Economic Synergy*, 1, 56–72. URL: <https://doi.org/10.53920/ES-2024-1-5> (date of access: 19.09.2024).
4. Liutyi, V., (2020). Stan rozroblenosti problemy formuvannia movnoi kompetentnosti v ofitseriv viiskovykh chastyn natsionalnoi hvardii Ukrainy [The state of development of the problem of formation of language competence among officers of the military units of the National Guard of Ukraine]. *Pedahohichni nauky: teoriia ta praktyka*, 2(3), 85–95. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3-2-13> (date of access: 10.09.2024).
5. Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka: pidruchnyk dlia stud. klasychnykh, pedahohichnykh i linhvistychnykh universytetiv [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: textbook for students. classical, pedagogical and linguistic universities] / O.B. Bihych et al. K.: Lenvit. (2013), 590 p.
6. Metodychni rekomendatsii dlia rozroblennia profiliv stupenevykh prohran, vkliuchaiuchy prohranni kompetentnosti ta prohranni rezultaty navchannia / per. z anhl. Natsionalnoho eksperta z reformuvannia vyshchoi osvity Prohramy Erasmus+, d-ra tekhn. nauk, prof. Yu.M. Rashkevycha [Methodological recommendations for the development of degree program profiles, including program competencies and program learning outcomes / trans. from English National expert on reforming higher education of the Erasmus+ Program, Dr. Tech. Sciences, Prof. Yu.M. Rashkevich], (2016), Kyiv: TOV “Polihraf plius”, 80 p.
7. Metodychni rekomendatsii shchodo zabezpechennia yakisnoho vyvchennia, vykladannia ta vykorystannia anhliiskoi movy u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy: Nakaz MON № 898 vid 25.07.2023 [Methodological recommendations for ensuring quality study, teaching and use of the English language in higher education institutions of Ukraine: Order of the Ministry of Education and Culture No. 898 dated 07/25/2023]. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/89634/ (date of access: 10.10.2024)
8. Podoliak, M., (2022). Analiz poniattia inshomovna profesiina komunikatyvna kompetentnist u vitchyznianomu ta zarubizhnomu naukovomu prostori [Analysis of the concept of foreign language professional communicative competence in the domestic and foreign scientific space]. *Akademichni studii. Seriia “Pedahohika”*, 4, 36–44. URL: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.4.6> date of access: 07.10.2024)
9. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 № 1556-VII: stanom na 17 lystopada 2024 [On higher education: Law of Ukraine dated July 1, 2014 No. 1556-VII: as of November 17, 2024]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (date of access: 19.11.2024).
10. Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 № 2145-VIII: stanom na 6 zhovtnia 2024 [On education: Law of Ukraine dated September 5, 2017 No. 2145-VIII: as of October 6, 2024]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (date of access: 19.11.2024).
11. Tsepko, T. & Androsiuk, H., (2020). Suchasni tendentsii u vykladanni anhliiskoi movy u zakladakh vyshchoi osvity [Modern trends in teaching English in institutions of higher education]. *Innovatsiina pedahohika. Teoriia ta metodyka navchannia (z haluzei znan)*, 21(3), 39-43. URL: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2019.21.3-8> (date of access: 07.11.2024).
12. Iukhno, N. (2022). Sut ta struktura inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti fakhivtsiv [The essence and structure of foreign language communicative competence of specialists]. *Naukovi zapysky kafedry pedahohiky*, 51, 113–120. URL: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-51-13> (date of access: 07.11.2024).
13. Bondarchuk, Ju. (2023). Norms and rules for developing a foreign language teaching strategy at institutions of higher education. *Modern Science*, 2, 82-91. URL: <https://doi.org/10.62204/2336-498X-2023-2-11> (date of access: 19.11.2024)
14. Chen, T., Y. (2023). The Chinese Intercultural Competence Scale and the External Factors of Spanish as a Foreign Language. *Journal of Intercultural Communication*, 23(3), 43-55. URL: <https://doi.org/10.36923/jicc.v23i3.240> (date of access: 16.10.2024).
15. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment / Council of Europe. (2001). Cambridge University Press, 260 p. URL: <https://rm.coe.int/1680459f97> (date of access: 19.11.2024).

16. Gong, Tongxi & Guo, Yi. (2019). A Critical Review of China's Foreign Language Program Development: The Perspective of Language Needs. *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*, 79, 21–44. URL: <https://doi.org/10.5209/clac.65646>
17. Huang, L., J. (2021). Developing intercultural communicative competence in foreign language classrooms – A study of EFL learners in Taiwan. *International Journal of Intercultural Relations*, 83, 55–66. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2021.04.015> (date of access: 16.10.2024).
18. Jing, Wang. (2023). A Study on Language Competence of Chinese College English Teachers. *Adult and Higher Education*, 5, 116–124. URL: <https://doi.org/10.23977/aduhe.2023.051718> (date of access: 04.10.2024).
19. Lushcyk, Y., Pikulytska, L., & Tsyhanok, H. (2020). Core Curriculum for Foreigners' Language Training in Higher Agrarian Institutions: Correlation with Common European Recommendations. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 12, 1(1), 196–212. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/12.1sup1/231> (date of access: 01.11.2024).
20. Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitanik, I. (2024). Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. *Amazonia Investiga*, 13(76), 90–102. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8> (date of access: 11.11.2024).
21. National Language Standard: China's Standards of English Language Ability. GF 0018 – 2018: Implemented on 1 June, 2018 – Released on 12 February, 2018. (2018). Ministry of Education of the People's Republic of China & National Language Commission of the People's Republic of China. URL: <https://cse.neea.edu.cn/res/ceedu/1811/6bdc26c323d188948fca8048833f151a.pdf> (date of access: 04.10.2024).
22. Sang, Yuan. (2023). China's Standards of English Language Ability: Voice From English Teachers at Chinese Universities. *SAGE Open*, 13. URL: https://www.researchgate.net/publication/374778271_China's_Standards_of_English_Language_Ability_Voice_From_English_Teachers_at_Chinese_Universities (date of access: 06.11.2024).
23. Wang, Shouren. (2024). The Expansion of Foreign Language Education in China. *World Humanities Report*. CHCI. URL: https://worldhumanitiesreport.org/wp-content/uploads/2024/07/Chi_9.3_The-Expansion-of-Foreign-Language-Education-in-China.pdf (date of access: 05.10.2024).
24. Wu W., P., Fan, W., W., & Peng, R., Z. (2015). A comprehensive evaluation of Chinese college students' intercultural competence. *International Journal of International Relations*, 47(July), 143–157. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2015.04.003> (date of access: 05.10.2024).